

بد نام خدا

اینفوگرافی

قانون مالیات بر ارزش افزوده

بهمراه نکات و تشریح اصطلاحات

گردآوری و تالیف :

حسین عمارلو

کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه تهران

مدرس دانشگاه و مشاور مالی و مالیاتی

محسن متقی پور

کارشناس ارشد حسابداری

۱۴۰۱

سرشناسه	عمارلو، حسین، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	اینفوگرافی قانون مالیات بر ارزش افزوده به همراه نکات و تشریح اصطلاحات / گردآوری و تألیف حسین عمارلو، محسن متقی پور
مشخصات نشر	مشهد: درخشش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۳۱۰ ص.
شابک	978-600-5106-17-6
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	کتابنامه
موضوع	مالیات بر ارزش افزوده -- قوانین و مقررات -- ایران Value added tax -- Law and legislation -- Iran مالیات -- قوانین و مقررات -- ایران Taxation -- Law and legislation -- Iran
شناسه افزوده	متقی پور، محسن، ۱۳۶۷ -
رده بندی کنگره	KMH ۳۶۲۸
رده بندی دیویی	۳۴۲ / ۵۵۰۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۵۵۲۹۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبیا

www.ketab.ir

اینفوگرافی قانون مالیات بر ارزش افزوده به همراه نکات و تشریح اصطلاحات

تألیف: حسین عمارلو، محسن متقی پور

نوبت و سال چاپ: اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

صفحه آرای: رحمان اسدی

قیمت: ۶۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۰۶-۱۷-۶

مشهد، خیابان سعدی، پاساژ مهتاب، شماره ۲۵ تلفن: ۰۵۱ ۳۲۲۵۱۹۲۳

www.derakhsheshbook.com @ derakhshesh.book

پیش‌گفتار نویسنده

در میان قوانین متعدد حوزه حاکمیتی و کسب و کار، قانون مالیات بر ارزش افزوده در کنار قانون مالیات‌های مستقیم و قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان به عنوان مراجع اصلی سیستم مالیات‌ستانی در کشور محسوب شده و در آینده‌ای نزدیک با اجرای موثر و کارآمد آن به عنوان مهمترین قانون در مجموعه قوانین مالیاتی تبدیل خواهد شد.

مالیات بر ارزش افزوده یک نوع مالیات چند مرحله‌ای است که در مراحل مختلف زنجیره واردات، تولید و توزیع براساس درصدی از ارزش افزوده کالاهای تولید شده یا خدمات ارائه شده در هر مرحله اخذ می‌گردد. این نوع مالیات شکل اصلی مالیات بر مصرف است که مزیت و برتری رو به رشدی را برای یک مالیات با پایه گسترده در جهان نشان می‌دهد و همچنان منبع مهمی از درآمد برای شمار زیادی از دولت‌ها به شما می‌رود. سیستم مالیات بر ارزش افزوده مبتنی بر عدم انباشت مالیات است یعنی بابت هر کالا؛ در مجموع فقط به میزان درصدی از بهای محصول نهایی مالیات پرداخت می‌شود. استفاده و اجرای درست قانون مالیات بر ارزش افزوده موجب تصحیح و هدایت اقتصاد جامعه به سمت مطلوب شده و موجبات تسریع رشد اقتصادی را فراهم می‌آورد.

در این کتاب سعی شده است مطالب قانون مذکور با شیوه نوین آموزش مفاهیم در قالب اینفوگرافی اطلاعات و فرآیندها و فلوچارت بنا به شرایط هر ماده و تبصره قانونی تدوین شود تا مفاهیم قانون که بعضاً سخت بوده به صورت بهتر و سریعتر به خواننده منتقل گردد. علاوه بر این، در کتاب حاضر برخی تعاریف، اصطلاحات و نکات مورد توجه، گردآوری شده است تا خواننده در یک نمای کلی مواد قانونی را بصورت مفهومی و همراه با نکات خاص آن مطالعه نماید. از آنجا که هر اثری انسانی ممکن است همراه با نقص باشد، از تمامی صاحب‌نظران محترم، درخواست می‌شود، نظرات و انتقادات خود را به آدرس ایمیل Hosseinammarlu@gmail.com ارسال نمایید تا در چاپ‌های بعدی اصلاح گردد.

بهمن ماه ۱۴۰۰

حسین عمارلو

محسن متقی پور

فهرست مطالب

۱۱.....	فصل نخست: کلیات مالیات بر ارزش افزوده
۱۲	در یک نگاه
۱۳	۱- تعریف ارزش افزوده
۱۳	۲- مالیات بر ارزش افزوده
۱۳	۳- ضرورت اجرای مالیات بر ارزش افزوده
۱۴	۴- ساز و کار اجرای مالیات بر ارزش افزوده
۱۵	۴-۱- روش محاسبه و دریافت
۱۵	۴-۱-۱- روش تجمعی (به شیوه مستقیم)
۱۵	۴-۱-۲- روش تفریقی
۱۵	۴-۱-۳- روش صورتحساب‌های اعتباری
۱۷	۴-۲- انواع مالیات بر ارزش افزوده بر اساس پایه‌های مالیاتی
۱۷	۴-۲-۱- مالیات بر مبنای تولید
۱۷	۴-۲-۲- مالیات بر مبنای درآمد
۱۷	۴-۲-۳- مالیات بر مبنای مصرف
۱۸	۵- تاریخچه مالیات بر ارزش افزوده در جهان
۱۹	۶- سیر تکامل قانون مالیات بر ارزش افزوده در ایران
۱۹	۶-۱- مالیات بر ارزش افزوده در سال‌های ۱۳۶۶ الی ۱۳۸۷
۱۹	۶-۲- مالیات بر ارزش افزوده در سال‌های ۱۳۸۷ الی ۱۴۰۰
۲۰	۶-۳- مالیات بر ارزش افزوده از سال ۱۴۰۰ به بعد
۲۰	۷- ساختار کلی قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده
۲۲	۸- فرآیند تصویب قانون
۲۲	۸-۱- نامه ابلاغ قانون توسط مجلس به رئیس جمهور
۲۲	۸-۲- نامه ابلاغ قانون توسط رئیس جمهور به وزارت امور اقتصادی و دارایی

۲۳	۳-۸- لازم اجرا شدن قانون
۲۵	فصل دوم: کلیات و تعاریف
۲۶	در یک نگاه
۲۷	تعاریف واژه‌های استفاده شده در قانون
۲۹	دایره شمول قانون و تعیین نحوه برخورد با عرضه به خود و معاوضه
۳۰	تاریخ تعلق مالیات و عوارض
۳۱	مهلت پرداخت مازاد مالیات و عوارض دریافتی نسبت به اعتبار مالیاتی
۳۱	نحوه برخورد با معاملات نقد و غیر نقد
	تکلیف کارفرمایان دولتی در مقابل قراردادهای پیمانکاری و تکلیف سازمان در زمان عدم پرداخت
۳۳	مالیات
	تکلیف سازمان به پذیرش اوراق مالی اسلامی از پیمانکاران و مهندسان مشاور بابت تسویه مالیات
۳۴	وعوارض
۳۵	واردات خدمات به صورت اعتباری یا غیر نقد
۳۶	تعاریف فصل دوم
۳۶	تعاریف واژگان ماده ۱:
۳۸	تعاریف واژگان ماده ۲:
۳۹	تعاریف واژگان ماده ۴:
۳۹	نکات فصل دوم
۴۱	فصل سوم: مأخذ، نرخ و نحوه محاسبه مالیات و عوارض
۴۲	در یک نگاه
۴۳	مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاها و خدمات
۴۳	نحوه برخورد سازمان با مودیان غیر عضو سامانه مودیان و متخلفین موضوع ماده ۹ ق.پ.ف.س.م.
۴۵	مواردی که جز مأخذ محاسبه مالیات و عوارض نیست
۴۷	مأخذ محاسبه مالیات و عوارض واردات کالا
۴۷	نرخ مالیات و عوارض کالاها و خدمات
۴۸	اعتبار مالیاتی مازاد
۵۰	نحوه برخورد با اعتبار مالیاتی در شرایط مختلف
۵۲	تعاریف فصل سوم
۵۲	تعاریف واژگان ماده ۶:
۵۳	تعاریف واژگان ماده ۸:

۵۴	نکات فصل سوم
۵۵	فصل چهارم: معافیت‌ها
۵۶	در یک نگاه
۵۷	۱- موارد معاف که اعتبار مالیاتی خرید مسترد نمی‌شود
۵۷	۱-۱- کالاها
۶۵	ب- خدمات
۶۹	موارد معاف که اعتبار مالیاتی خرید آن مسترد می‌شود
۷۱	عودت مالیات و عوارض دو مورد مشروط
۷۲	تکلیف عرضه کنندگان معاف یا فعالان مستقر در منطقه آزاد یا ویژه
۷۳	تعاریف واژگان فصل چهارم
۷۳	تعاریف واژگان ماده ۹
۷۳	تعاریف واژگان ماده ۱۰
۷۴	نکات فصل چهارم
۷۷	فصل پنجم: وظایف و تکالیف مودیان و اشخاص ثالث
۷۸	در یک نگاه
۷۹	ثبت نام و ثبت معاملات در سامانه مودیان
۸۱	میزان رسیدگی قبل و بعد از سامانه مودیان
۸۲	تکالیف سازمانها و نهادهای دولتی
۸۷	مجوز کاهش دوره‌های مالیاتی
۸۸	تکالیف مودیان
۹۱	تعاریف واژگان فصل پنجم
۹۱	تعاریف واژگان ماده ۱۷
۹۳	نکات فصل پنجم
۹۵	فصل ششم: ساختار سازمانی مالیات بر ارزش افزوده
۹۶	در یک نگاه
۹۷	ساختار و تشکیلات مورد نیاز سازمان
۹۷	فعال بودن کارپوشه بعد از استقرار سامانه مودیان
۹۸	جاری شدن موادی از قانون مالیات‌های مستقیم برای مالیات بر ارزش افزوده
۱۰۷	تعاریف واژگان فصل ششم
۱۰۷	تعاریف ماده ۲۴

نکات فصل ششم.....	۱۰۷
فصل هفتم: مالیات کالاهای خاص	۱۰۹
در یک نگاه	۱۱۰
نرخ مالیات و عوارض کالاهای نفتی	۱۱۱
نرخ مالیات و عوارض فلزات گرانبها	۱۱۴
نرخ مالیات و عوارض سیگار و نوشابه	۱۱۶
تعاریف و ارزشگان فصل هفتم	۱۱۸
تعاریف ماده ۲۶	۱۱۸
نکات فصل هشتم	۱۱۸
فصل هشتم: مالیات و عوارض خاص	۱۱۹
در یک نگاه	۱۲۰
عوارض سبز - واحدهایی که استانداردهای زیست محیطی را رعایت نمی کنند	۱۲۱
عوارض سبز- خطوط تولیدی آلاینده و غیر آلاینده	۱۲۲
تولید در قبال اخذ کارمزد مشخص از اشخاص	۱۲۲
پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده	۱۲۳
واحدهای ثبت شده در پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده	۱۲۴
درخواست واحد آلاینده، در خصوص رفع یا کاهش آلاینده گی	۱۲۵
سرمایه گذاری به منظور رفع یا کاهش آلاینده گی	۱۲۵
استفاده پالایشگاهها و نیروگاه ها از نفت کوره و نفت گاز	۱۲۶
تکالیف مودیان عوارض سبز	۱۲۶
ب- مالیات و عوارض شماره گذاری وسائط نقلیه	۱۲۸
مأخذ مالیات و عوارض شماره گذاری وسائط نقلیه	۱۲۹
تکلیف مودیان مالیات و عوارض شماره گذاری وسائط نقلیه	۱۳۰
ب- عوارض سالانه و عوارض سالانه آلاینده گی وسائط نقلیه	۱۳۱
سامانه الکترونیک متمرکز عوارض سالانه وسائط نقلیه	۱۳۵
پرداخت عوارض سالانه وسائط نقلیه	۱۳۶
ت- مالیات نقل و انتقال وسائط نقلیه	۱۳۸
پرداخت مالیات نقل و انتقال وسائط نقلیه	۱۴۰
ث- مالیات خروج از کشور	۱۴۱
ج- عوارض برون شهری مسافر	۱۴۳

تعیین تکلیف اعتبار مالیاتی، مالیات و عوارض پرداختی این فصل و تلقی و عدم تلقی بعنوان هزینه	۱۴۴
قابل قبول مالیاتی	۱۴۴
تکلیف سازمان به راه اندازی سامانه مودیان برای فصول ۶ و ۷ قانون	۱۴۵
نکات فصل هشتم	۱۴۷
فصل نهم: جریمه ها	۱۴۸
در یک نگاه	۱۴۹
مؤدیانی که از عضویت در سامانه مؤدیان امتناع ورزیده اند	۱۵۰
تخلفات و جرائم مودیان	۱۵۲
تأخیر در پرداخت مالیات ها و عوارض در مواعد مقرر	۱۵۳
نکات فصل نهم	۱۵۵
فصل دهم: تخصیص، انتقال و توزیع مالیات	۱۵۶
در یک نگاه	۱۵۹
مالیات و عوارض و جریمه های موضوع مواد (۷)، (۲۶) و (۲۸)	۱۶۱
تسهیم عوارض شهرداری ها، دهیاری ها، مناطق عشایر و روستاهای فاقد دهیاری	۱۶۴
تسهیم عوارض و جریمه های آلاینده های موضوع ماده (۲۷)	۱۶۴
تسهیم عوارض در صورت سرایت آلودگی واحدهای بزرگ تولیدی به بیش از یک شهرستان	۱۶۶
تسهیم عوارض و جریمه های آلاینده های در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی	۱۶۶
تسهیم عوارض و جریمه های موضوع بندهای «الف» و «ب» ماده (۲۹) - وسائط نقلیه	۱۶۹
نحوه وصول و تخصیص مالیات سلامت	۱۶۹
نحوه وصول مالیات های نقل و انتقال وسائط نقلیه (ماده ۳۰) و مالیات خروج از کشور (ماده ۳۱) ...	۱۶۹
پرداخت کمک های نقدی به افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی از محل منابع حاصل از مالیات دریافتی	۱۷۰
نکات فصل دهم	۱۷۱
فصل یازدهم: سایر مقررات	۱۷۲
در یک نگاه	۱۷۴
اختصاص عوارض و مالیات ارزش افزوده حقوق ورودی به ۲٪ اختصاصی	۱۷۴
نحوه برخورد با پرونده های مالیات بر ارزش افزوده قبل از ۱۳/۱۰/۱۴۰۰	۱۷۵
اصلاح ماده (۲۳۸) ق.م.م و تسری آن به ق.م.ا و افزایش مهلت رسیدگی به اعتراض مودی در مرحله اعتراض اداری موضوع ماده ۲۳۸	۱۷۸
اصلاح تبصره ماده (۲۳۹) ق.م.م و تسری آن به ق.م.ا	۱۷۸